

Oktober 2015

Prijsuitreiking LBA tuinkeuring 2015

Kwartet prijzen LBA-tuinkeuring naar leden van Cronesteyn

Tijdens de Tuincafé-avond op 24 september heeft voorzitter Annemarie Polvliet van de Leidse Bond voor Amateurs tuinders (LBA), de prijzen uitgereikt aan de Cronesteynwinnaars van de LBA-tuinkeuring 2015.

Met trots kunnen wij zeggen dat we deze keer hoog gescoord hebben: vier individuele tuinen behaalden de hoogste prijzen en twee ervan dragen de eervolle titels 'mooiste moestuin van Leiden' en 'mooiste siertuin van Leiden'.

B 25: 1e prijs siertuin	Fam Brusche
M 02: 1e prijs moestuin	Mevr. T. Broersen
L 22: 2e prijs moestuin	Mevr. J. Aarts
H 02: 3e prijs gemengde tuin	Mevr. I. van den Oever

De prijs bestond uit een oorkondebeker, cadeaubon en het boek: Maartens Moestuin.

Aan de hand van foto's van (geselecteerde) tuinen van ons complex vertelde ik de aanwezigen over de werkwijze van de tuinkeuringscommissie en de gehanteerde aandachtspunten. Namens het bestuur van TV Cronesteyn feliciteerde ik de prijswinnaars van harte met hun prijs en bedankte ik de alle tuinbezitters die hebben meegedaan aan deze LBA-tuinkeuring.

Wat vooraf ging:

In 2014 heeft de LBA de LBA tuinkeuring (complex- en individuele tuinkeuring) weer in ere hersteld.

Vanuit onze tuinvereniging nemen Fred Kluit en ik deel aan deze tuinkeuringscommissie. Daarbij mogen keuringsleden uiteraard geen tuinen op hun eigen complex keuren.

De individuele tuinkeuring kent drie categorieën: de siertuin; de moestuin en de gemengde tuin. Tijdens de keuring letten wij vooral op gradaties in natuurlijk tuinieren, de aanwezigheid

van schuilplaatsen voor diverse waardevolle diertjes in de tuin en kijken wij natuurlijk ook naar het totaalplaatje van de tuin.

Vorig jaar kon iedere tuinbezitter zijn of haar tuin opgeven maar dit jaar hebben we er voor gekozen om per complex een voorselectie te maken en na toestemming van de tuinbezitter de tuin op te geven voor de keuring.

Eind juni heeft de commissie tuinkeuring van de LBA op alle Leidse tuinverenigingen een aantal tuinen en de complexen gekeurd. Het was voor iedereen weer een feest om de deelnemende tuinen en complexen te mogen bekijken. We hebben heel veel mooie bloemen, bomen, plekken voor dieren, moestuinen en meer gezien. We hebben ook veel geleerd van de gesprekken die we hebben gevoerd met onze collega tuinders. Wat vooral opviel was de inzet, passie en liefde waarmee iedereen bezig is met zijn of haar tuin.

Anne Langedijk (secretaris)

Van de voorzitter

Algemene Leden Vergadering

Zo langzamerhand loopt het seizoen dat we veel op de tuin actief zijn ten einde. Dat betekent dat we de winterwerkzaamheden zoals snoeien en eventueel dingen veranderen gaan uitvoeren. Bovendien hebben we mooi de tijd om ons verenigingsleven onder de loep te nemen. Wat ging er goed en wat ging er minder goed en waar moeten wij onze aandacht op richten. Die overpeinzingen doen wij als bestuur maar we vragen ze ook van u, de leden. Er wordt u gevraagd mee te denken en uw meningen en wensen te laten horen op de Algemene Leden Vergadering. De eerstkomende gelegenheid om uw betrokkenheid bij onze vereniging te laten blijken is op 28 november aanstaande.

TCC berging

Het gereedschap dat bij de werkbeurten gebruikt wordt is aangevuld en uitgebreid. Gevolg was dat er niet genoeg ruimte was om het gereedschap op te bergen. Op verzoek van de TCC en met toestemming van het bestuur is onze onderhoudsploeg voortvarend aan de slag gegaan met een vergroting van de bergruimte. Voorlopig is er weer genoeg plek voor het gereedschap. Een woord van dank aan deze onderhoudsploeg is dan ook meer dan welgemeend.

Slootschouw

In het vorige nummer van deze Nieuwe Croniek heb ik aangegeven dat de sloten op ons complex aan een inspectie onderworpen zouden gaan worden. Deze inspectie was gericht op het aanwezig zijn van begroeiing in de sloten en daarover hangende beplanting. Inmiddels zijn zowel de eerste controle als een hercontrole uitgevoerd. Een klein aantal leden heeft aan het verzoek voldaan en sloot en beplanting op het bij hun tuin horende slootdeel verwijderd.

Meer leden hebben ons verzoek genegeerd. Dat betekent dat er bij de schouw door het Hoog Heemraadschap Rijnland boetes aan onze tuinvereniging opgelegd kunnen worden waarvan de hoogte niet mis is. Om dat te voorkomen gaat binnenkort het Leids Loonbedrijf in opdracht van het bestuur aan de slag om nog aanwezige beplanting te verwijderen en zodoende boetes te vermijden.

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat de leden van die tuinen waar onregelmatigheden aan sloot en slootkant geconstateerd zijn gaan meebetalen aan de werkzaamheden van dat Leids Loonbedrijf.

Ligging complex beïnvloedt keuze nieuwe leden

Bijna alle nieuwe leden laten hun keuze voor onze tuinvereniging beïnvloeden door de ligging van het complex. “Fietsend door het park, kom je al helemaal in de stemming” en “al die verschillende paden maken zo’n leuke sfeer”, zijn een paar van de reacties die bestuursleden horen tijdens introductiebijeenkomsten.

De avond van 10 september werd door de nieuwe leden van zes tuinen bezocht. Enkelens waren verhinderd en een paar bleven zonder reactie weg. Jammer, want deelname aan de avond kan onwelkome verrassingen voorkomen. Niet ieder nieuw lid realiseert zich bijvoorbeeld de verplichting om ook de sloot vrij te houden en welke financiële consequenties het kan hebben, als je dat nalaat. Het is een van die

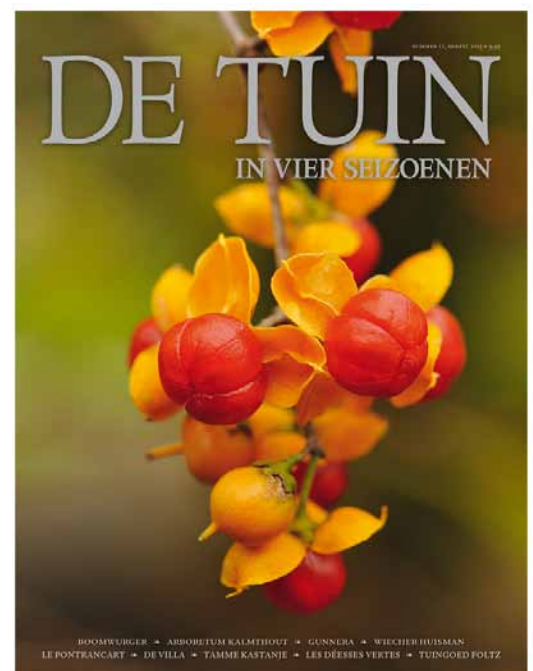
dingen waar het bestuur op dergelijke avonden op wijst. In anderhalf uur kwamen veel van dergelijke aandachtspunten voorbij. De bestuursleden waren dus veel aan het woord, maar ook de deelnemers hadden zo het een en ander te vertellen.

De één over de verrassend leuke ontvangst door de ‘buren’. De tweede over de problemen om een hoeveelheid troep (van de vorige bewoner) kwijt te raken. En een derde zocht naar tips om woekerdend onkruid kwijt te raken.

Doorgebladerd: geritsel en gegriezel

Welke tuintijdschriften zijn verschenen en wat staat er in? Een kleine – en dus altijd incomplete - inblik in wat redacties onder onze aandacht proberen te brengen. Natuurlijk is het herfst, herfst, herfst, wat de klok slaat in alle tuintijdschriften. Het seizoen van kleurrijk afscheid, nagenieten en een begin van plannen maken voor de lente van 2016.

We laten daarom die onderwerpen in deze bespreking achterwege. Je vindt ze toch wel. En ... er zijn meer dan genoeg andere interessante items. Hou je van griezelen? Dan heeft ook de plantenwereld je het nodige te bieden. Lees als voorbeeld het artikel ‘Lugubere duivelsklauw’ (*Ibicella lutea*) in de oktober-editie van Groei&Bloei. Een fraai bloeiende plant waarvan de peulen akelig dodelijk zijn voor de geit of koe die er per ongeluk op stapt. De plant hoort thuis in Amerika, maar je kunt ‘m in ons land ook kopen en de peulen worden vanwege hun bijzondere vorm in bloemstukken verwerkt. Een (letterlijk) aardiger item in deze editie is hoe je zelf stekmiddel maakt. Andere artikelen die het vermelden waard zijn: Pergola’s bouwen, de tuinagenda (wat te doen in

deze maand) en de aandacht voor het Nederlands Kampioenschap Bloemschikken dat op 17 en 18 oktober in Deventer wordt gehouden. Meer informatie: www.groei.nl. Heeft onze hang naar enge verhalen iets te maken met het ten einde lopen van het bloeiseizoen? Halloween lijkt dat te bevestigen. Hoe dan ook; de redactie van kwartaaltijdschrift De Tuin opent haar herfsteditie net als Groei&Bloei met een artikel dat de zenuwen in onze nekharen prikkelt: 'Celastrum of boomwurger'. Gelukkig maakt deze klimplant het niet zo bont als de duivelsklauw, maar bomen die 'm als begeleider krijgen, leveren toch een flink stuk van hun gezondheid in. Hou je van bomen? Lees dan het artikel over het Vlaamse Arboretum Kalmthout. Hortusmedewerkster Hanneke Jelles vat er de bijzondere geschiedenis in samen. Na het lezen ervan wil je beslist een keer die kant op. Twee interessante artikelen over boeiende tuinen in Groningen: Schilder en verzamelaar (over Henk Helmantel en het museum in Westeremden, waar zijn werken tot eind deze maand nog zijn te bewonderen) en Tuingoed Foltz in Meeden. Ben je gek van

buxus? Lees dan het artikel Het geslacht Buxus, inclusief tips over alternatieve soorten voor de sempervirens, die momenteel internationaal wordt geteisterd door een schimmelziekte. Beide tijdschriften (en andere) liggen tijdens de Tuincafé-avond van dinsdag 27 oktober a.s. op de leestafel.

Tafel vol pompoenen bij Tuincafé Cronesteyn

De avond (24 september), waarbij 28 belangstellenden aanwezig waren, stond in het teken van het winterklaar maken van de tuin én met als extra feestelijk tintje ... het uitreiken van de prijzen aan de winnaars van de LBA.

Penningmeester Fred Weber (ook medewerker van de Hortus Leiden) opende de avond met een verkwikkend verhaal over het winterklaar maken van de tuin. Zijn idee ... doe zo min mogelijk. En pak, in plaats van te werken in de tuin, een boek in de tuin en maak plannen voor volgend jaar.

TIPS :

- Laat zoveel mogelijk planten intact, zodat ze in de winter door vorst of sneeuw een bijzonder plaatje vormen in de tuin en een schuilplaats voor beestjes kunnen zijn.
- Ga niet teveel spitten, want je maakt de habitat van beestjes en organismen stuk, maar ... kluiten maken door spitten is goed tegen ongedierte als de vorst erin komt, dus ... maak goede afwegingen.
- Spit hardnekkig wortelonkruid uit, dat scheelt weer in de opkomst in het voorjaar.
- Ga, met name op kale plekken, goed mulgen (afdekken) met bladafval, afgemaaid gras én kroos uit de sloot. Dit is heel goed voor de grond én het houdt de sloot schoon.
- Zet een gaascirkel om niet-winterharde planten heen, opgevuld met bladeren. Dan kunnen ze goed

overleven en deze plekken bieden ook weer schuilplekjes voor bijvoorbeeld egels.

- Kortom: laat je tuin je tuin en bewaar je energie voor het voorjaar!

Na de pauze worden er pompoenen gevuld met vogelvoer en vet en worden ze versierd met bessen en appeltjes, als blikvanger op tafel in de wintertuin en om onze gevederde vrienden van een lekker hapje te voorzien.

Al met al weer een gezellige avond, waarbij de volle weggeeftafel weer leeg werd, net als de loterij-prijzentafel.

Stand waterverbruik Cronesteyn

Oktober is de afrekenmaand voor waterverbruik. Het goede nieuws is dat het verbruik op ons complex in vergelijking met vorig jaar met 21 procent daalde.

Dat is een goed teken.

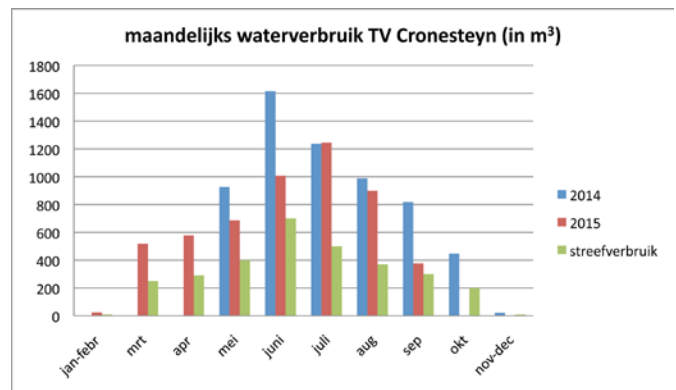
Kennelijk heeft de regelmatige aandacht ervoor in De Nieuwe Croniek effect.

Maar natuurlijk is waterverbruik ook afhankelijk van de hoeveelheden zon,

wind en regen. In een koeler en natter jaar (en dat is 2015 ten opzichte van 2014) heeft iedereen minder water nodig. Dat is vooral goed zichtbaar in de grafiek.

September 2015 was gemiddeld bijna drie graden kouder dan september 2014 en er viel ruim vier keer zoveel regen (88 mm. ten opzichte van 20 mm.).

Alles bij elkaar is het bestuur dus wel tevreden over het dit jaar bereikte resultaat, maar zij gaat er ook vanuit dat haar streven naar minder leidingwaterverbruik nog niet is gewonnen. Ook het komende jaar blijven daarom de grafieken in De Nieuwe Croniek verschijnen.

Uitnodiging Tuincafé

Deze maand alweer het laatste tuincafé van dit jaar! Eerder dit jaar hebben we stil gestaan bij vogels en andere dieren in onze tuin. Om onze tuinen volgend jaar nog diervriendelijker te maken gaan we op dinsdag 27 oktober gaan we aan de slag met het maken van nestkastjes en insectenhôtels. Voor vogels is het belangrijk dat nestkastjes al in de winter hangen, want ze beginnen al vroeg met het uitkijken naar een nieuw onderdak.

Zodra de lente dan begint, gaan ze meteen aan de slag. Hoe eerder de kast hangt, hoe groter de kast dat hij bezet gaat worden!

Het nestkastje kan precies gezaagd worden uit een houten plankje van 18 x 200 x 1500 mm. Het zaagschema wordt als bijlage meegestuurd met de herinneringsmail een week voor de avond. Je kunt zelfs met het zaagschema alvast wat zaagwerk thuis doen! We zullen alle materialen en gereedschappen klaar zetten die we nodig hebben. Omdat we nooit precies weten hoeveel mensen er komen, zou het fijn zijn als je zelf ook materiaal mee kan nemen.

De volgende spullen hebben we nodig: plankjes van 1,50 meter, 20 cm breed; spijkers 40 mm; handzaag, hamer en

knijptang. Voor het insectenhotel kun je gebruik maken van allerlei holle stengels met verschillende diameters, (ijzer-)draad om het bij elkaar te binden of een boomschijf waar je gaten in kan boren. Een accuboor met boortjes (3-8 mm) hiervoor is aanwezig, maar mocht je er zelf één mee kunnen nemen, dan is dat fijn! Hopelijk zien we jullie bij de laatste avond van dit jaar! We beginnen om 20.00 uur, maar de deuren staan al om 19.30 uur voor je open. Locatie: onze kantine. Deelname: gratis, zoals altijd.

Natuurhoekje

Romantiek met een luchtje - Lelietjes-van-dalen

Of je ze nou Meiklokjes noemt, Lelietjes-van-dalen, Lelietjes-der-dalen, of *Convallaria majalis*, het maakt niet uit, deze voorjaarsbeauty roept zelfs in de meest uit de kluiten getrokken tuinder de romantiek naar boven. De bloemetjes van deze elegante bijen- en vlinderlokker worden vaak gebruikt in bruidsboeketten. Dit heeft vast te maken met een oude overtuiging dat de bloem geluk brengt in de liefde. En naast geluk is er meer symboliek aan deze plant toegeschreven, zoals eenvoud, prilheid, oprechtheid, discretie, zuiverheid en onschuld. Toe maar! Op 1 mei is het dan ook een mooi gebruik een boeketje meibloempjes te geven aan wie je lief hebt. In Frankrijk worden oma's en moeders op 1 mei verwend met een boeketje Lelietjes-van-dalen, en in Finland is het Lelietjes-van-dalen zelfs een landelijk symbool. Genoeg redenen dus om van deze geluksbrenger iets meer te weten. Want wat is toch de aantrekkingskracht van dit kleine, maar fijne, bloemetje?

Lelietjes-van-dalen zijn van oorsprong bosplanten. In niet al te dichte bossen kun je ze vinden, maar in de tuin zijn het ook prachtige voorjaarsbloeiërs.

Om vanaf de komende lente, en ieder jaar daarop, te kunnen genieten van de elegante bladeren en de heerlijk ruikende bloemetjes van deze planten kun je nu wortelstokken in de grond doen.

Je plaatst ze ongeveer 15 centimeter diep, bedekt ze goed met aarde en houdt ze de komende tijd wat vochtig. Daarna volgt alles vanzelf. De bloemen vormen ieder jaar opnieuw een heerlijk geurtapijt op je tuin.

Aan de bloemsteeltjes zitten witte bloempjes, het zijn een soort bolletjes die omlaag hangen en met elkaar een trosje vormen. Ze ogen prachtig tegen de sierlijke bladeren en kunnen tussen de 10 en 30 centimeter hoog worden.

En mooi meegenomen; waar de Lelietjes-van-dalen aanslaan heb je geen last meer

van onkruid. Onder het motto *Water the flowers, not the weeds** (Geef de bloemen water, niet het onkruid), bewijst het Lelietje-van-dalen dat liefde altijd overwint. De bloemen verspreiden een fabelachtige zoete en frisse geur. Deze reuk is bijzonder populair en je ziet zelfs vaak afbeeldingen van Lelietjes-van-dalen op de verpakkingen van zeep en eau de toilettes. Maar ook al wil men ons nog weleens anders doen geloven, uit de bloemen en de plant kan helemaal geen etherische olie worden gewonnen om die heerlijke odeurs te maken! Hoe groot de namen van de parfumeriehuizen ook zijn, geen enkele maakt zijn geuren van echte Lelietjes-van-dalen. Alles wat die naam heeft wordt nagemaakt. Tsja, een instinkertje dus, als je op de reclames afgaat.

Heb je zin om al dit schoons in je tuin te zetten? Kies dan een plaats in de lichte schaduw, bijvoorbeeld onder bomen of struiken, en laat je vanaf mei verrassen! De bloei wordt ieder jaar uitbundiger en veel onderhoud vragen ze niet. Zo geniet je wekenlang van deze onweerstaanbare geur in je tuin of in vaasjes thuis. En dan heb je helemaal geen parfummetje uit de winkel nodig. Wel even opletten met de kindjes; alle delen van de Lelietjes-van-dalen zijn giftig.

*Dit is de titel van een boek, geschreven door Flecher Pauw

B O U W | M A A T

XL

Rooseveltstraat 78

ALLES VOOR SLIMMER BOUWEN